

การเสวนาออนไลน์ เนื่องในโอกาสสถาปนามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ครบ 43 ปี
วันที่ 7 กันยายน 2564 เวลา 9.00-12.00 น. จัดโดยสาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มสร.

พื้นที่แห่งการเรียนรู้ : รูปแบบใหม่ ของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนา สมรรถนะผู้เรียน

ดร.วิชณุ ทรัพย์สมบัติ

ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1. ผู้เรียน Net Gen กับการคิด
และออกแบบพื้นที่การเรียนรู้
ของผู้จัดการศึกษา

2. เป้าหมายการเรียนรู้ กระบวนการ
เรียนรู้ และการวัดและประเมินผล
การเรียนรู้ที่สอดคล้องและสัมพันธ์กัน

3. การขยายการเรียนรู้ให้
ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง
กับเรื่องที่จะเรียน

รูปแบบการจัดการพื้นที่แห่งการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน

4. ศักยภาพของผู้จัดการศึกษา
ที่สอดคล้องกับกระบวนการทัศน์
การเรียนรู้แบบใหม่

5. การสนับสนุนผู้เรียน
Net Gen ให้เกิดการเรียนรู้สูงสุด

6. ผู้จัดการเรียนรู้ออกแบบและ
จัดการที่ยืดหยุ่นและสอดคล้อง
กับวิสัยทัศน์ของหลักสูตร

การออกแบบการจัดการพื้นที่แห่งการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนที่เหมาะสม

1. เป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวก ในการจัดการเรียนรู้

2. แสวงหาความรู้ในการใช้เทคโนโลยีที่เป็นปัจจุบัน และใช้งาน IT เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน

3. เข้าอกเข้าใจผู้เรียน ธรรมชาติการเรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน

4. ออกแบบพื้นที่การเรียนรู้ที่สอดคล้องกัน (Net Generation ทักษะการเรียนรู้ในปัจจุบัน และเทคโนโลยีสารสนเทศ)

5. จัดการพื้นที่การเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเป้าหมายการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ และการวัดประเมินผลการเรียนรู้

6. ออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับนิสัย และพฤติกรรมของผู้เรียน Net Gen

7. ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถศึกษาด้านคว้าและอภิปราย ร่วมกันระหว่างผู้เรียนด้วยกันเองหรือผู้เรียนกับผู้สอน

8. ให้ผู้เรียนสามารถเข้าถึงสิ่งที่ตนเองสนใจ และความรู้ต่าง ๆ ผ่านทางช่องทางต่าง ๆ

9. จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ที่สัมพันธ์ กับชีวิตจริง รับประสบการณ์ตรง)

10. วัดและประเมินผลที่หลากหลาย บูรณาการเชื่อมโยง กับการปฏิบัติจริง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้

แนวทางที่ สถานศึกษานำไปใช้ อย่างเป็นรูปธรรม

1 ขับเคลื่อนทั้งระบบ
โรงเรียน ร่วมเป็นที่เล็ง
ผู้อำนวยความสะดวก
ผู้ประสานงาน ผู้สอนงาน

2 มีพื้นที่สำหรับ
การแลกเปลี่ยนเรียนรู้

5 ใช้การประเมิน
แนวทางใหม่ เพื่อพัฒนาการ
เรียนรู้ของผู้เรียน

3 จัดการเรียนรู้อย่างมี
ประสิทธิภาพ (ตามบริบท
มีความกระตือรือร้น และ
มีปฏิสัมพันธ์กัน)

6 มีการประเมินทั้ง
Summative และ
Formative เพื่อส่งเสริม
การเรียนรู้ของผู้เรียน

4 ออกแบบและปรับ
บทเรียนให้เหมาะกับ
แต่ละบุคคล

7 ใช้เทคนิควิธีการ
ประเมินผลการเรียนรู้
ที่สร้างสรรค์และ
หลากหลาย

8 จัดสภาพแวดล้อม
การเรียนรู้เชิงรุก และให้
โอกาสผู้เรียนประเมิน
การเรียนรู้ของตนเอง

9 จัดการความรู้
ถอดประสบการณ์ จัดทำ
แนวปฏิบัติที่ดี
เพื่อเผยแพร่ ต่อยอด

การประเมินแนวใหม่เพื่อพัฒนาการเรียนรู้และสมรรถนะผู้เรียน

การประเมิน แนวใหม่

1. พื้นฐานผู้เรียน
แตกต่างกันสู่การ
เรียนการสอนที่ยืด
ความแตกต่าง

2. ตัวบ่งชี้ความรู้ที่ดี
มาจากการประเมิน
ทางตรง และ
หลากหลาย

6. วิธีการประเมิน
ให้ความสำคัญกับ
กระบวนการเรียนรู้

6.1 การเรียนการสอน
สัมพันธ์กับชีวิต ขึ้นกับ
คุณลักษณะของแต่ละคน
ในการปรับเปลี่ยน
เสริมต่อ

6.2 ความสำเร็จของ
ผู้เรียนเป็นการ
เตรียมชีวิตที่มี
ประสิทธิภาพตลอด
ช่วงชีวิต

3. เครื่องมือประเมิน
ให้สารสนเทศที่
หลากหลายสู่การพัฒนา
เพิ่มสะสมงาน

5. ผลจากการสอน
เป็นการประเมินวิธี
เรียน วิธีคิด และวิธี
แก้ปัญหาที่
หลากหลาย

4. รูปแบบการ
ประเมินกลมกลืนกับ
หลักสูตรและการ
เรียนการสอน

3.1 ผู้เรียนมีส่วน
ร่วมในการประเมิน
และเปิดเผย

5.1 การตัดสินผู้เรียน
ดูที่พัฒนาการ ความ
เจริญงอกงาม และ
ศักยภาพการเรียนรู้

แนวโน้มนโยบายการจัดการพื้นที่แห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในอนาคต

1 วิสัยทัศน์ของ
หลักสูตรที่สอดคล้องกับ
Learning Space
รูปแบบใหม่

2 นโยบาย “การ
ใช้พื้นที่เป็นฐาน
และใช้นวัตกรรม
ขับเคลื่อน”

3 วิวัฒนาการของ IT

4 การจัดการศึกษาที่
เหมาะสมกับสภาพการณ์
บริบท และพื้นที่ของ
สถานศึกษา

5 การบริหาร
จัดการและการจัดการ
เรียนรู้อย่างเป็นระบบ
กับผู้เรียน Net Gen

6 ลักษณะการเรียนรู้
ของผู้เรียน Net Gen

6.1 การปฏิสัมพันธ์
ทางสังคมและการทำงาน
เป็นทีม (social and
team oriented)

6.2 การทำงาน
หลายอย่างพร้อมกัน
(multitasking)

6.3 การชอบลง
มือทำแบบลงมือจริง
("let's build it"
approach) เป็นต้น

7 การจัดพื้นที่การ
เรียนรู้เพื่อตอบสนอง
ความต้องการเรียนรู้ที่
หลากหลาย

7.1 พื้นที่การเรียนรู้
ผ่านการฟัง การดู
การเล่น การแสดงออก
และการพูด

7.2 พื้นที่เพื่อการพบปะ
แลกเปลี่ยนความคิดเห็น
แบ่งปันประสบการณ์ และ
การวิเคราะห์วิจารณ์

7.3 พื้นที่เพื่อการลงมือ
ปฏิบัติหรือทดลองทำ

8 ความเป็นนิติ
บุคคลของสถานศึกษา
การกำหนดเขตพื้นที่
นวัตกรรม

9 การขับเคลื่อน
การเรียนรู้ทั้งระบบ
โรงเรียน

10 บทบาทการมี
ส่วนร่วมของพ่อแม่
ผู้ปกครอง และผู้มีส่วน
ได้ส่วนเสีย

